

[Formanden.]

gelse for den fortsatte drift af en levedygtig virksomhed, der på grund af indehaverens sygdom har været standset i nogle måneder?

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgsmål.

Udvalget angående forslag til lov om forlængelse af midlertidig lov nr. 300 af 1. juni 1946 om ændring af lov nr. 132 af 14. april 1932 om lukketid for butikker og lagre m. v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 204 af 20. maj 1933, har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Jeg gør allerede på nuværende tidspunkt tingets ærede medlemmer opmærksom på, at der bliver møde i tinget på mandag.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag

Socialministeren (Strøm): Herved har jeg den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov for Færøerne om aldersrente og forslag til lov for Færøerne om invalideforsikring.

Som det vil være de ærede medlemmer bekendt, forhandlede minister Buhl i sommeren 1948 på regeringens vegne med det færøske landsstyre om en række forhold, herunder også om en revision af lovgivningen om alders- og invaliderente for Færøerne.

I fortsættelse af disse drøftelser har en af socialministeriets embedsmænd i november og december forhandlet med det færøske landsstyre i Thorshavn om den nærmere udformning af de forslag, jeg har den ære at forelægge for det høje ting. De således udarbejdede forslag er med enkelte tekniske ændringer blevet forelagt for lagtinget, der kun på et enkelt ikke væsentligt punkt, som jeg skal vende tilbage til, ønskede forslagene ændrede.

Idet jeg med hensyn til enkelthederne i forslagene tillader mig at henvise til disses tekst og de dertil knyttede bemærkninger, skal jeg blot redegøre for hovedtrækkene i de to forslag.

Reglerne om aldersrente på Færøerne findes for tiden i lov for Færøerne nr. 104 af 31. marts 1933 om aldersrente; denne lov er senere blevet ændret, ligesom aldersrenten er blevet forhøjet med dyrtidstillæg ved forskellige færøske kundgørelser vedtaget af lagtinget og stadfæstet af amtmanden. Det må imidlertid erkendes, at den nuværende aldersrente på Færøerne, der ydes med beløb fra 675 til 900 kr. årligt for ægtepar og fra 337 kr. 50 øre til 450 kr. om året

for enlige, ikke er tidssvarende, og dette i forbindelse med et ønske fremsat fra færøsk side om, at alders- og invaliderente fremtidig ydes efter regler, der såvidt muligt svarer til folkeforsikringslovens, er baggrunden for den foretagne revision.

For aldersrentens vedkommende har tilgangsalderen på Færøerne hidtil været 60 år, men dette ændres nu i overensstemmelse med, hvad der gælder efter folkeforsikringsloven, til 65 år, dog således at enlige kvinder ligesom efter folkeforsikringsloven kan få aldersrente fra det fyldte 60. år.

Det er efter forslagene ligesom efter folkeforsikringsloven bl. a. en betingelse for at få rente, at den pågældende ikke i løbet af de sidste 5 år vitterligt har ført et levned, der i det almindelige omdømme vækker forargelse; som eksempler på sådant levned nævner folkeforsikringsloven: erhverv ved utugt, alfonseri, rufferi, bevislig drikfældighed, professionelt betleri, mishandling eller grov vanrøgt af sin familie el. lign. Det er på dette punkt, at lagtinget har ønsket en mindre ændring foretaget, således at disse eksempler udgår, og det har vi intet imod, jfr. § 2, nr. 3, i aldersrenteloven og § 4, stk. 1, nr. 3, i invalideforsikringsloven.

Efter forslaget udbetales aldersrenten fremtidig med det grundbeløb, der i dag gælder for danske landkommuner, d. v. s. 1 812 kr. årligt til ægtepar, der begge oppebærer rente, og 1 212 kr. til andre. Ligesom efter folkeforsikringsloven ydes der ventetillæg ved opsat begæring om rente samt børnetillæg og eventuelt et personligt tillæg efter skøn. Folkeforsikringsloven opererer med en del andre faste tillæg, som man imidlertid ikke har fundet det hensigtsmæssigt at indføre på Færøerne, men til gengæld er rådighedsbeløbet for det personlige tillæg forhøjet fra 7½ pct., der er folkeforsikringslovens takst, til 12½ pct. af de samlede grundbeløb. Ordningen bliver herved enklere, smidigere og noget billigere.

Som en forskel i forhold til den gældende ordning vil jeg gerne fremdrage, at landsstyret efter forslaget skal medvirke i administrationen, navnlig hvor der skal udøves et skøn, således f. eks. ved fastsættelsen af de personlige tillæg, hvor afgørelsen træffes af rigsombudsmanden efter samråd med landsstyret. Det ligger jo således på Færøerne, at kommunalstyret i de små byder er meget svagt, og at man derfor ikke har kunnet overdrage kommunalbestyrelserne opgaver i samme omfang som herhjemme. Jeg betragter det derfor som en fordel, at landsstyret har villet påtage sig at medvirke ved administrationen både af